

Milí studenti,

blíží se konec semestru a s ním i zkoušky a hodnocení práce v seminářích. Jak bylo řečeno na začátku semestru, podmínkou ukončení semináře CJBB84 Gramatika a korpus je:

1. Odevzdání všech úkolů (celkem 5) a jejich přijetí vyučující (bude oznámeno e-mailem do 15.12. – první 4 úkoly je tedy třeba odevzdat do tohoto data).
2. V případě, že úkol není zcela vyhovujícím způsobem zpracován, bude součástí zkoušky otázka, jak zpracování zlepšit.
3. Řešení zadaného úkolu (4 termíny) – prezentace dodaná předem +diskuse- s vyučujícím (5 min.).

Ukončení je zkouška, do známky bude zahrnuto hodnocení domácích úkolů a hodnocení prezentace + odpovědi na otázky při ústní zkoušce.

Ti, kteří se na termín zkoušky přihlásí, jsou povinni poslat prezentaci předem (48 hod.).

Úkol – prezentace ke zkoušce:

V Mluvnici současné češtiny (Václav Cvrček a kol., Praha : Karolinum, 2010) se na s.174 uvádí, že „Ke vzoru *duše* patří feminina s koncovkou *-e* někdy psanou *-ě ...*“, takřka stejná formulace se objeví na s. 188 a 189 (vzor *moře* a *kuře*). V kapitolách věnovaných vzoru *soudce* (s. 160n.) a *píseň* (s. 178n.) je z textu patrné, že i u těchto vzorů se vyskytuje dvojí možná grafická realizace *e/ě*.

Naše otázka podnětá mimo jiné výše uvedenými vágními formulacemi zní:

Je psaní *-e/-ě* ve flektivních koncovkách popsatelné obecně platnými pravidly ?

1. Vyhledejte v korpusu (např. SYN2010) relevantní data.
2. Pozorujte je.
3. Pokuste se formulovat a) pravidla a b) seznamy výjimek.

Pro přehlednost a oživení paměti je podmínkou přistoupení ke zkoušce odevzdání všech pěti úkolů. Jsou to tyto úkoly:

Úkol č. 1

- Popište postup, který může pomoci při vyhledávání l-ových přičestí bez použití morfologických tagů..
- Pomocí analogických strategií lze vyhledávat také podstatná jména slovesná na *ní/tí*. Popište jak.

Úkol č. 2

- Popište, jak byste vyhledávali v korpusu tvary kondicionálu minulého.

Úkol č. 3

- Vyhledejte v korpusu SYN tvary slovesa *mazat* (*pomažu, ...*)v syntetickém futururu a ve futururu opisném (*budu mazat, ...*) v tomtéž významu.
- Porovnejte frekvenci výskytu synonymních forem.

Úkol č. 4

- K samohláskovým alternacím dochází u některých substantiv skloňovaných podle vzoru *žena*, a to a) obligatorně v gen. pl. a b) fakultativně v některých dalších pádech (*tráva – trav, síla – sil, míra – měř, houba – hub, ...*)
- 1. Popiš postup, jímž lze z korpusu SYN2010 získat kandidáty (feminina skloňovaná podle vzoru *žena*) na substantiva, která takovou alternaci mohou mít.

- **2. Vyber z nich slova (nejméně 3 ke každé alternaci), o nichž víš, že takovou alternaci mají. V případě nejistoty ověř svůj jazykový cit ve výkladovém slovníku (např. SSČ).**
- **3. Sleduj v korpusu všechny tvary vybraných lemmat a uveď, u kterých tvarů se fakultativně vyskytuje stejná alternace jako v genitivu plurálu.**

Úkol č. 5

- **Využití korpusu k výuce češtiny jako cizího jazyka.**